

VALSTYBINĖS MAISTO IR VETERINARIJOS TARNYBOS
DIREKTORIAUS
Į S A K Y M A S

DĖL BIOLOGINIO SAUGUMO PRIEMONIŲ REIKALAVIMŲ KIAULIŲ LAIKYMO VIETOSE

2011 m. liepos 11 d. Nr. B1-384

Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos veterinarijos įstatymo (Žin., 1992, Nr. [2-15](#); 2010, Nr. [148-7563](#)) 6 straipsnio 3 dalimi ir atsižvelgdamas į gyvūnų užkrečiamųjų ligų plitimo riziką:

1. T v i r t i n u Biologinio saugumo priemonių reikalavimus kiaulių laikymo vietose (pridedama).
2. P a v e d u:
 - 2.1. įsakymo vykdymą pagal kompetenciją Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos teritorinėms valstybinėms maisto ir veterinarijos tarnyboms;
 - 2.2. įsakymo vykdymo kontrolę Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos Gyvūnų sveikatingumo ir gerovės ir Vidaus audito skyriams.

DIREKTORIUS

JONAS MILIUS

PATVIRTINTA

Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos
direktorius

2011 m. liepos 11 d. įsakymu Nr. B1-384

BIOLOGINIO SAUGUMO PRIEMONIŲ REIKALAVIMAI KIAULIŲ LAIKYMO VIETOSE

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Biologinio saugumo priemonių reikalavimai kiaulių laikymo vietose (toliau – Reikalavimai) nustato minimalius biologinio saugumo priemonių reikalavimus kiaulių laikymo vietose.

2. Reikalavimai netaikomi kiaulių laikymo vietoms, iš kurių nevykdoma prekyba gyvomis kiaulėmis.

3. Reikalavimuose vartojamos sąvokos:

Karantinavimas – grupės kiaulių atskyrimas nuo kitų laikomų kiaulių siekiant jas stebėti nurodytą laikotarpį ir prireikus tirti bei gydyti.

Kiaulių laikymo vieta – tvartas, ferma, statinys ar kita patalpa, dažniausiai su pagalbiniais pastatais ir aplinkine teritorija, kurioje nuolatos ar laikinai laikomos kiaulės.

Užkrečiamoji liga – klinikinė arba neklinikinė infekcija, kurios vienas ar daugiau etiologinių veiksnių yra kiaulėse.

Gyvūno laikytojas (toliau – **laikytojas**) – ne jaunesnis kaip 16 metų amžiaus fizinis ar juridinis asmuo, kuris yra gyvūno savininkas ar jį laiko už atlyginimą arba nemokamai.

Gyvūno savininkas – fizinis ar juridinis asmuo, kuriam priklauso gyvūnas.

Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba (toliau – **VMVT**) – Lietuvos Respublikos kompetentinga institucija.

Teritorinė valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba (toliau – **teritorinė VMVT**) – Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos teritorinis padalinys.

4. Reikalavimų tikslas – nustatyti tinkamas ir įmanomas priemones apsaugoti kiaules nuo užkrečiamųjų ligų sukėlėjų, užkirsti kelią užkratui patekti nuo užsikrėtusių gyvūnų laikymo vietos į kitus ūkius ir sumažinti laikomų kiaulių užsikrėtimo nuo laukinių gyvūnų pavojų.

II SKYRIUS

GYVŪNŲ SAVININKO AR LAIKYTOJO PAREIGOS

5. Gyvūnų savininkas ar laikytojas privalo:

5.1. kiaulių laikymo vietose vykdyti užkrečiamųjų ligų stebėseną ir kontrolę, atsižvelgiant į epizootinę užkrečiamųjų ligų situaciją, rizikos veiksnių analizę, prevencijos priemones ir kiaulių bandų sveikatos būklę;

5.2. kiaulių laikymo vietose laikytis šių Reikalavimų ir taikyti biologinio saugumo priemones, susijusias su tiesioginiu ir netiesioginiu kontaktu tarp kiaulių laikymo vietoje laikomų kiaulių:

5.2.1. ir kontakto su šernais, laukiniais ir bešeimininkiais gyvūnais bei paukščiais išvengimu;

5.2.2. atskiruose tos pačios kiaulių laikymo vietos gamybos etapuose ir kitose kiaulių laikymo vietose laikomų kiaulių išvengimu;

5.2.3. su ne kiaulių laikymo vietose naudojamomis transporto priemonėmis, išskyrus skirtas išvežti kiaules, išvengimu;

5.2.4. su pašaliniais asmenimis, nesusijusiais su kiaulių laikymo vieta;

5.3. įtaręs kiaulių užkrečiamąją ligą, nedelsdamas apie tai pranešti įgaliotajam veterinarijos gydytojui ir teritorinei VMVT;

5.4. draudžiama kiaules iš parodų, aukcionų arba kitų masinio susibūrimo vietų vežti į kiaulių laikymo vietą, nebent kiaulės bus laikomos atskiroje patalpoje ir karantinuojamos 21 dieną;

5.5. karantino metu naujai įsigytas kiaules privaloma iširti vadovaujantis Užkrečiamųjų ligų kontrolės programos, patvirtintos Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2006 m. balandžio 12 d. įsakymu Nr. B1-281 (Žin., 2006. Nr. [48-1760](#)), VII skyriaus V skirsnio reikalavimais;

5.6. privalo būti įrengta transporto priemonių ratų dezinfekavimo vieta prieš patenkant į kiaulių laikymo teritoriją ir turi būti pakankamas kiekis vienkartinį rūbų lankytojams;

5.7. visą teritoriją, kurioje yra kiaulių laikymo pastatai, atskirti fiziniu barjeru, kad sumažėtų šernų, laukinių ar bešeimininkių gyvūnų patekimo galimybės;

5.8. vykdyti graužikų ir kitų kenkėjų naikinimą.

III SKYRIUS

REIKALAVIMAI KIAULIŲ LAIKYMO VIETOJE DIRBANTIEMS ASMENIMS IR LANKYTOJAMS

6. Gyvūnų savininkas ar lankytojas privalo užtikrinti, kad kiaulių laikymo vietoje būtų nuolat vedamas lankytojų žurnalas ir tikrinama dirbančiųjų sveikatos būklė.

7. Patekimas į kiaulių auginimo patalpas turi būti numatytas taip, kad darbuotojai nepatektų į jas su savo drabužiais.

8. Darbuotojai, dirbantys kiaulių auginimo patalpose, privalo:

8.1. persirengti tam numatytoje patalpoje specialiai jiems skirtais išskalbtais drabužiais ir apsiauti švariais batais;

8.2. be būtinybės nelipti į gardus ir neliesti gyvūnų;

8.3. baigę darbą ir / arba palikdami kiaulių auginimo patalpas, panaudotus drabužius ir batus sudėti į tam numatytą vietą, dezinfekuoti rankas.

9. Draudžiama į kiaulių auginimo patalpas atsinešti gyvūninės kilmės maisto produktų.

10. Kiaulių laikymo vietoje dirbantiems darbuotojams draudžiama laikyti kiaules savo ūkyje, dirbti keliose kiaulių auginimu užsiimančiose įmonėse.

11. Draudžiama darbuotojams, dalyvavusiems kiaulių pakrovime į transporto priemones, skirtas trečiųjų šalių rinkai, ir turėjusiems tiesioginį kontaktą, nepasikeitus darbo rūbų ir nedezinfekavus rankų lankytis kiaulių auginimo patalpose.

12. Reikalavimai lankytojams:

12.1. draudžiama lankytis kiaulių laikymo vietoje be kiaulių laikymo vietos atsakingo asmens leidimo. Lankytojas, gavęs leidimą, privalo užsiregistruoti lankytojų žurnale;

12.2. nerekomenduojama leisti lankytis kiaulių auginimo patalpose tiems lankytojams, kurie buvo užsienyje ir nuo jų atvykimo nepaėjo 48 valandos;

12.3. patekimas į kiaulių auginimo patalpas turi būti numatytas taip, kad lankytojai nepatektų į jas su savo drabužiais;

12.4. kiaulių auginimo patalpose privaloma dėvėti vienkartinės apsaugos priemones arba švairius, kiaulių laikymo vietos atsakingo asmens pateiktus, drabužius ir batus;

12.5. paliekant kiaulių auginimo patalpas, panaudotus drabužius ir batus sudėti į tam numatytą vietą ir dezinfekuoti rankas.

IV SKYRIUS

ŠALUTINIŲ GYVŪNINIŲ PRODUKTŲ TVARKYMAS

13. Gyvūnų savininkas arba laikytojas turi užtikrinti, kad:

13.1. kiaulių laikymo vietoje susidarę šalutiniai gyvūniniai produktai būtų tvarkomi vadovaujantis 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1069/2009, kuriuo nustatomos žmonėms vartoti neskirtų šalutinių gyvūninių produktų ir jų gaminių sveikumo taisyklės ir panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 1774/2002 (Šalutinių gyvūninių produktų reglamentas) (OL L 300, 2009 11 14, p. 1);

13.2. nugaišę gyvūnai turi būti sukrauti į specialiai tam skirtas talpas, laikomi ir saugomi gyvūno savininko ar laikytojo numatytoje vietoje;

13.3. kiaulių laikymo vietoje naudojamu transportu specialiai tam skirtos talpos turi būti vežamos ir perkraunamos tam numatytoje vietoje į šalutinius gyvūninius produktus surenkantį transportą taip, kad šalutinius gyvūninius produktus surenkantis transportas neįvažiuotų į kiaulių laikymo vietą;

13.4. kiaulių laikymo vietoje naudojamas transportas, numatytas nugaišusiems gyvūnams pervežti, turi būti kiekvieną kartą po konteinerių išvežimo išplautas ir išdezinfekuotas specialiai tam numatytoje plovimo ir dezinfekavimo vietoje;

13.5. kiaulių laikymo vietos teritorijoje turi būti numatyta ir suderinta gyvūnų užkasimo vieta, jei būtų toks poreikis likviduojant gyvūnų užkrečiamosios ligos protrūkį.

V SKYRIUS

REIKALAVIMAI TRANSPORTO PRIEMONĖMS IR KIAULIŲ IŠVEŽIMUI

14. Reikalavimai transporto priemonėms:

14.1. kiaulių laikymo vietoje naudojamas transportas turi būti valomas ir periodiškai dezinfekuojamas numatytoje vietoje;

14.2. gyvūnus pervežančios transporto priemonės į kiaulių laikymo vietą turi atvažiuoti išplautos ir išdezinfekuotos ir turėti tai patvirtinančius dokumentus;

14.3. transporto priemonių vairuotojai neturi lankytis patalpose, kuriose laikomos kiaulės;

14.4. kiaulių, skirtų išvežimui į trečiąsias šalis, pakrovimo vieta turi būti tokia, kad būtų išvengta tiesioginio kontakto tarp transporto priemonių, išvežančių kiaules į trečiąsias šalis, vairuotojo ir kiaulių laikymo patalpų ir darbuotojų bei transporto priemonių, atvežančių kiaules perkrovimui iš kiaulių laikymo patalpų, ir jų vairuotojų.

VI SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

15. Už Reikalavimų vykdymą atsako gyvūnų savininkas arba laikytojas.

16. VMVT, teritorinė VMVT bei gyvulių savininkas ar laikytojas gali taikyti griežtesnes priemones, negu nurodyta šiuose reikalavimuose.